

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра фінансів та обліку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту

Володимир ГОРНИК

(підпис)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

(шифр та найменування спеціальності)

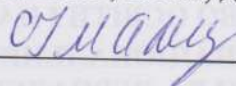
освітньо-професійна програма Розвиток підприємництва

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна

КИЇВ 2025

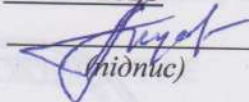
РОЗРОБНИК силабусу, доцент, к.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку

 Світлана МАЛА

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри *фінансів та обліку*

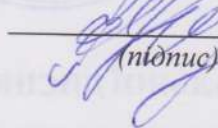
Протокол № 2 від 25.09.2025

Завідувач кафедри

(підпис)

Анатолій ПУТІНЦЕВ

Гарант освітньо-професійної програми *Розвиток підприємництва*
професор, д.е.н., професор кафедри фінансів та обліку

(підпис)

Наталя ЧЕЧЕТОВА

Рецензії/відгуки (зазначити від кого, за наявності)

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код в ОПП	OK1 Методологія наукових досліджень
2. Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента ОПП
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	Перший рік, перший семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	Кількість кредитів: 3 Загальна кількість годин: 90 Аудиторних годин - 24, з них: Лекційних – 12 годин Семінарські заняття - 12 годин Самостійна робота – 66 години
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Іспит
6. Інформація про консультації	Відповідно до графіку навчального процесу
7. Мова викладання	Українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Мала Світлана Іванівна, к.е.н., доцент Доцент кафедри фінансів та обліку
9. Контактна інформація викладача	моб. тел.: +380964181053, e-mail: mala.svitlana@tnu.edu.ua
10. Посилання на силабус на веб-сайті Університету	
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Сучасне соціально-економічне становище України обумовлює необхідність формування науково обґрунтованих напрямів підвищення конкурентоспроможності. Динамічність економічних умов господарювання, зростання обсягів наукової і науково-технічної інформації створює передумови для підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних до самостійної творчої роботи, які б володіли компетенціями, необхідними для впровадження у виробництво наукомістких технологій і пристосуванням до динамічних умов господарювання. Навчальна

	<p>дисципліна "Методологія наукових досліджень" передбачає формування культури та навичок проведення досліджень, упровадження їх результатів у практичну діяльність.</p>
<p>Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни</p>	<p>Метою викладання навчальної дисципліни є здобуття майбутніми фахівцями глибоких знань із методології наукових досліджень, вибору напряму та теми наукового дослідження, організації науково-дослідної роботи для подальшого застосування її результатів у практичній діяльності. Вивчення навчальної дисципліни передбачає вирішення таких завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити студентів з історією розвитку науки, організаційною структурою науки в Україні; – сприяти формуванню у студентів навичок здійснення наукових досліджень шляхом загальнонаукових і спеціальних методів пізнання; – підготувати студентів до практичного використання знань, здобутих у результаті теоретичних досліджень. <p>Об'єкт вивчення навчальної дисципліни – процес організації наукових досліджень. Предмет вивчення навчальної дисципліни – методологічні основи проведення наукових досліджень. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – закономірності розвитку науки; – основи методології науково-дослідної роботи; – основні методи наукових досліджень;

	<p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формулювати цілі і завдання наукових досліджень; – працювати з літературними джерелами; – відбирати, аналізувати та узагальнювати наукову інформацію; – проводити дослідження; – оформляти результати наукових досліджень; – аналізувати експериментальні дані; – робити певні висновки і рекомендації; – складати науковий звіт, доповідь чи статтю по результатам виконаного наукового дослідження.
Пререквізити	Основи наукових досліджень
Постреквізити	Фінансовий менеджмент
Формат проведення занять	<p>В рамках навчального процесу будуть використовуватися форми та методи: тести; командні проекти; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; бесіди і дискусії, кейс-технології. У разі роботи в дистанційному режимі використовується платформа Google Classroom, лекції та семінарські заняття проводяться за допомогою програми електронної комунікації Meet.</p>

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни.

Інтегральна компетенція. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або в процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов та вимог.

Згідно вимог освітньо-професійної програми здобувачі повинні оволодіти наступними **компетентностями:**

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК1. Здатність вибирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

Результати навчання:

РН01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

РН02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати шляхи їх вирішення.

Тематика та зміст навчальної дисципліни

Номер та назва розділу, теми, перелік основних питань	Вид навчально го заняття	Форми і методи контролю знань	Кількість годин
Тема 1. Наука і наукове мислення	Лекція, семінар, самос. роб	усне опитування/обговорення/	2
		дискусія/ проблемні питання/ презентація	- 7
Тема 2. Концептуальні основи наукового пізнання	Лекція, семінар самос. роб	усне опитування/обговорення	2
		/дискусія/ проблемні питання/ презентація	2 7
Тема 3. Наукове дослідження та методика його виконання в економіці	Лекція, семінар, самос. роб	усне опитування/обговорення/	2
		дискусія/ проблемні питання/ презентація	2 8
Тема 4. Технологія дослідницької роботи	Лекція, семінар, самос. роб	усне опитування/обговорення/	2
		дискусія/ проблемні питання	- 8
Тема 5. Рівні та методи наукового дослідження	Лекція, семінар, самос.роб	усне опитування/обговорення	4
		/дискусія/ проблемні питання	2 8
Тема 6. Організація науково-дослідної роботи магістрів	Лекція, практичне заняття, самос. роб	Усне опитування/обговорення/	2
		дискусія/проблемні питання/ написання тез конференції	2 8
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Лекція, семінар, самос. робота	усне	2
		опитування/обговорення/диск усія/ проблемні питання/ доповіді	2 8
Тема 8. Оформлення наукових досліджень та впровадження їх у практику	Лекція, семінар, самос. роб.	усне	2
		опитування/тестування/	- 8

4. Інформація про індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок щодо методології наукових досліджень.

В залежності від кола наукових інтересів здобувачі готують тези до наукової конференції і беруть участь у науковій конференції в секційному засіданні на кафедрі фінансів та обліку.

5. Технічне та програмне забезпечення (обладнання)

У звичайному режимі навчання вивчення навчальної дисципліни може передбачати приєднання кожного здобувача до навчального середовища Google Classroom, оскільки там розміщуються навчальні матеріали, проводиться тестування, ведеться журнал оцінювання навчальних досягнень, є можливість для обміну думками.

У режимі дистанційного навчання - вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного здобувача вищої освіти до програми Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку здобувачу пропонується самотійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.

6. Політика дисципліни

- Вивчення дисципліни передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із викладачем дисципліни.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.
- Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен (залік) автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів.

- Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. Система оцінювання та вимоги.

Контроль знань студентів здійснюється на семінарських та індивідуальних заняттях, які проводяться з метою відпрацювання поточної заборгованості, або отримання поглиблених знань з окремих питань дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в процесі проведення семінарських занять. Метою цих занять є перевірка засвоєння студентами теоретичного матеріалу і вміння застосовувати набуті знання при вирішенні окремих завдань, ситуаційних задач. Перевірка може здійснюватися в процесі усного опитування, під час тестування і розв'язання ситуаційних задач.

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю	Методи поточного контролю
Контроль на семінарських заняттях	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче усне опитування - фронтальне усне опитування - стандартизоване опитування за тестовими завданнями - письмова робота (до 45 хв.) - виконання ситуаційних задач
Контроль на лекції	<ul style="list-style-type: none"> - вибіркоче експрес-опитування - фронтальне стандартизоване опитування за картками або тестами

Умови визначення навчального рейтингу з курсу «Методологія наукових досліджень»

Робота протягом семестру	ЗМ1	7
	ЗМ2	7
	ЗМ3	8
	ЗМ4	8
	ЗМ5	8
	ЗМ6	8
	ЗМ7	7
	ЗМ8	7
Іспит		40

Всього	100
---------------	------------

Оцінювання знань студентів проводиться за національною шкалою та за шкалою ECTS наступним чином:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59		FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бхаттачарджи А. Методологія і організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках / Бхаттачарджи А., Ситник Н. І. : навч. Посіб. – К., 2016. – 159 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень : навч. Посіб. / В. М. Михайлов [та ін.]. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 220 с.
3. Методика та організація наукових досліджень : Навч. Посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
4. Методологія наукових досліджень : навч. Посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
5. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.

Додаткова

1. Putintsev, Anatolii., Klymenko, Oksana., Mala, Svitlana., Horlach, Alla., Petrukha, Nina., & Kovtun, Mykyta. (2022) Financial Aspects Of Social And Environmental Responsibility Of Business. *Ad Alta: Journal of interdisciplinary research*, 12(2), XXIX, 49-56. - citation index ESCI in Web of Science (Thomson Reuters).
2. Клименко О.М., Мала С.І. «Зелені» облигації як перспективний інструмент залучення інвестицій в екологічні проекти в Україні. *Економічний вісник*

університету: Збірник наукових праць учених та аспірантів. – Переяслав – Хмельницький: ДВНЗ ПХДПУ ім. Г. Сковороди. Випуск 45. - 2020. – С. 52-60.

3. Клименко О.М., Мала С.І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2023 р. Ч. 2. Львів: ЛНУП, 2023. 420 с.С.138-142.

ISBN 978-617-7915-96-5

4. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2016. – № 3. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>

ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕОЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua>.
2. Reseach4life – URL: <https://www.research4life.org/> (дата звернення :10.09.2024 р.)
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.